

Til lovforslag nr. L 68. Betænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 8. december 1999

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om orlov

(Ændret minimumsperiode for afholdelse af børnepasningsorlov for beskæftigede lønmodtagere m.m. samt ophævelse af de udløbne bestemmelser om sabbatorlov)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til arbejdsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra De Samvirkende Invalideorganisationer og Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd.

Der er af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *mindretal* (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Centrum-Demokraternes og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *andet mindretal* (Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et flertal inden for mindretallet (Venstres medlemmer af udvalget) er enig i intentionerne bag lovforslaget. Det er ønskværdigt med mere fleksibilitet for børnefamilierne, således at hverdagen kan tilrettelægges med mere tid til børnene. Men Venstre kan ikke støtte den foreslåede lovændring, da denne løsning er forkert.

Venstre er bekymret for, hvorvidt de anslåede økonomiske rammer for lovforslaget vil holde, og finder, at man med lovforslaget åbner mulighed for en meget kraftig stigning i orlovsansøgningerne og dermed en kraftig stigning i udgifterne.

I stedet for at bruge orlovsordningerne mener Venstre, at øget brug af fritvalgsmodeller vil give et langt bedre resultat. Hvis børnefamilierne selv kunne tilrettelægge børnenes pasningsmuligheder ved at få udbetalt et beløb svarende til det offentlige tilskud til en institutionsplads, ville fleksibiliteten på arbejdsmarkedet blive bevaret, samtidig med at der skabes et reelt frit valg, hvor børnefamilierne kan afse mere tid til at være sammen med børnene.

Venstre ønsker et friere samfund, hvor politikere ikke skal detailregulere og gribe unødvendigt ind i befolkningens hverdag. I stedet er det politikernes opgave at udstikke de nødvendige rammer, således at befolkningen kan træffe de valg, som man finder mest optimale.

Venstre tror på, at børnefamilierne selv kan træffe de rigtige beslutninger og finde en rigtig balance mellem arbejde, fritid og pasningsbehov. Venstre vil ikke detailregulere børnefamiliernes hverdag. Venstre ønsker mere fleksible rammer for børnefamilierne, men det sker langt bedre gennem brug af fritvalgsmodeller end ved at afkorte minimumsperioden for orlov. Derfor kan Venstre ikke støtte lovforslaget.

Et *tredje mindretal* (Dansk Folkepartis medlem af udvalget) vil ved 3. behandling af lovforslaget stemme hverken for eller imod lovforslaget.

Et *fjerde mindretal* (Enhedslistens medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et femte mindretal (Kristeligt Folkeparti medlem af udvalget) vil ved 3. behandling af lovforslaget stemme hverken for eller imod lovforslaget. Mindretallet vil dog stemme for det stillede ændringsforslag.

Kristeligt Folkeparti er en kraftig fortaler for børnepasningsorloven, som partiet gerne vil have forbedret både i forhold til ydelsesniveau og fleksibilitet. Regeringens lovforslag er imidlertid ikke nogen mærkbar forbedring i forhold til børnefamilierne. Muligheden for at tage orlov i en kortere periode end 13 uger vil formentlig blive brugt af flere, men sådanne kortere orlovsperioder er ikke svaret på de to store børnepolitiske udfordringer,

1. at sikre forældre mere tid til de helt små børn, hvor en forbedret barselorlov er nødvendig og
2. at skabe mere sammenhæng mellem familieliv og arbejdsliv gennem mulighed for deltidsarbejde eller deltidsorlov.

Regeringens forslag om mere fleksorlov er i så henseende meget skuffende. Forslaget er af familiepolitisk meget tvivlsom værdi, og Kristeligt Folkeparti er af den opfattelse, at 100 mio. kr. til børnefamilierne vil kunne finde langt bedre og mere målrettet anvendelse, end tilfældet er i dette lovforslag. Kristeligt Folkeparti ser ikke generelt børnefamilierne som værende økonomisk dårligt stillet. Derfor er der ikke basis for bare at kræve flere penge til børnefamilierne, for også på dette politiske område må midlerne prioriteres målrettet. Det har regeringen ikke villet, og så hjælper det ikke meget, at den har valgt at

bruge 100 mio. kr. for blot at dæmpe kritikken af de manglende familiepolitiske tiltag fra regeringens side. Det synes Kristeligt Folkeparti bestemt ikke har været overbevisende.

Ændringsforslag

Af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (KRF):

Til § 1

1) I den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 11, stk. 5, udgår 3.-5. pkt., og i stedet indsættes:

»Hvis der ønskes et mindre antal uger end det højest opnåelige efter § 11, stk. 1, kan samtlige de fravalgte uger overføres til den aftalebaserede orlov efter § 12. Lønmodtageren og arbejdsgiveren kan aftale et tidligere tidspunkt for tilbagevenden til arbejdspladsen, hvorefter den del af de varslede, men ikke anvendte, orlovsuger kan anvendes på et senere tidspunkt.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget har til formål at sikre, at lønmodtagerne reelt får forbedrede muligheder for en mere fleksibel brug af børnepasningsorlov, og at disse muligheder ikke skal begrænses af, at man skal yde noget »til gengæld«. Derfor er forslagsstillerne imod de dele af lovforslaget, som omhandler mulige bortfald af orlovsuger, i forbindelse med fleksibiliteten.

Poul Erik Dyrland (S) fmd. Ole Vagn Christensen (S) Carsten Hansen (S) Bjarne Laustsen (S)

Anne-Marie Meldgaard (S) Ole Sohn (SF) nfm. Susanne Clemensen (CD)

Anders Samuelsen (RV) Jette Gottlieb (EL) Charlotte Antonsen (V) Eva Kjer Hansen (V)

Ulla Tørnæs (V) Jens Vibjerg (V) Knud Erik Kirkegaard (KF) Pia Christmas-Møller (KF)

Mogens Andreasen (DF) Ole M. Nielsen (KRF)

Frihed 2000 havde ikke medlemmer i udvalget.